



Folketingets Social- og Ældreudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2021 - 2542

Doknr.
412956

Dato
21-04-2021

Folketingets Social- og Ældreudvalg har d. 14. april 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 5 til L 198 til social- og ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Jane Heitmann (V).

Spørgsmål nr. 5:

"Hvis en kommune, der har flere fritvalgstilbud til ældre borgere om f.eks. madservice, ældrepleje og genoptræning, beslutter, at der fremover kun skal være én aktør (kommunal eller privat), som borgerne skal tilbydes; anser ministeren det så for en forringelse eller en styrkelse af fritvalgsmulighederne for kommunens ældre borgere?"

Svar:

Med velfærdsaftalerne på ældreområdet giver vi mulighed for, at Langeland, Middelfart og Viborg kommuner kan afprøve nye løsninger i den måde, de tilrettelægger ældreplejen på med henblik på at sikre de ældre mere nærhed og bedre omsorg og pleje. Kommunerne skal udnytte friheden til at styrke kvaliteten og fleksibiliteten i velfærden til gavn for kommunernes ældre og deres pårørende.

Det kræver politisk mod at træde et skridt tilbage og give kommunerne mulighed for at fravige regler, som forskellige partier har kæmpet for at få indført. Fra regeringens side tror vi dog på, at det er helt afgørende, at vi får afprøvet nye måder at forvalte ældreplejen på, og at kommunerne får mulighed for at tænke nyt, innovativt og helhedsorienteret til gavn for de ældre og deres pårørende.

Hvis kommunerne vurderer, at det frie valg med krav om frit valg af leverandør, herunder fritvalgsbeviser, og kvalitetskrav til leverandører af hjemmehjælp, står i vejen for at levere den bedst mulige hjælp, så er det en mulighed for kommunerne at fravige disse bestemmelser. Det er helt op til kommunerne, hvorvidt de vil benytte denne frihed til at lave forsøg med det frie valg.

Regeringen ønsker at øge værdigheden i ældreplejen og sikre, at den enkelte ældre har mest mulig selvbestemmelse. Vi er fra regeringens side opmærksom på, at mange ældre er glade for det frie valg. Det er helt centralt i ældreplejen, at vi skal tage udgangspunkt i den enkelte borger. I forhold til at sikre de ældre mest mulig selvbestemmelse skal vi derfor kigge bredere på ældreplejen end blot at se på det frie valg.

Ud over velfærdsaftalerne har regeringen igangsat flere initiativer, som fokuserer på at finde nye veje og måder til at sikre en værdig ældrepleje. Disse initiativer inkluderer puljen til at styrke omsorg og nærvær i ældreplejen fra



finanslovsaftalen 2020, hvor der blev afsat 245 mio. kr. til forskellige projekter, der skal udvikle og afprøve nye innovative veje til at styrke omsorg og nærvær for borgere i ældreplejen, og hvor man ser på veje til at reducere unødvendige dokumentationskrav, så der kan bruges mere tid på den enkelte ældre borger.

Derudover har regeringen og parterne bag ældretopmødet, Ældre Sagen, FOA og KL, som led i opfølgningen på topmødet, igangsat et arbejde om nye måder at organisere ældreplejen på. FOA og KL er tovholdere på arbejdet og har som led i arbejdet iværksat en række projekter i regi af projekt Fremfærd Sundhed & Ældre, som er et partssamarbejde mellem KL og de faglige organisationer på området.

I regi af Fremfærd projektet er der etableret et udviklingsrum for kommuner, der arbejder med at udvikle organisering af hjemmeplejen i form af forsøg med mindre selvstyrende nærdistrikter ("Nærhed i omsorg"). Arbejdet skal styrke udviklingen af en ny dansk model for mindre selvstyrende teams i hjemmeplejen. Her er målet frisættende ledelse, større fagligt råderum og tæt dialog mellem borger, pårørende og medarbejder om, hvordan hjælpen tilrettelægges.

Arbejdet skal herudover bidrage til udvikling og afprøvning af en ny organisationsmodel, hvor den nuværende visitationsmodel re-tænkes, så opgaverne kan løses mere fleksibelt og i fællesskab med borgeren. Arbejdet er inspireret af en hollandsk model (Buurtzorg-modellen).

Der er fra regeringens side stor opmærksomhed på ikke at skabe flere forpligtelser og mere bureaukrati for kommunerne ved yderligere regler. Derimod ønskes det at sikre mindre bureaukrati for kommunerne og i stedet skabe rammerne for mere faglighed og mere omsorg og nærvær i plejen.

Med venlig hilsen

Astrid Krag